

Τα τελευταία είκοσι χρόνια έχουν γίνει μεγάλα βήματα προόδου στη μελέτη του τρόπου με τον οποίο τα παιδιά μαθαίνουν και λειτουργούν μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Έχουν διερευνηθεί τα προβλήματα που τυχόν παρεμποδίζουν τη σχολική διαδικασία και συχνά οδηγούν σε ανεξήγητη αποτυχία στο σχολείο.

Υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό μαθητών οι οποίοι, παρόλο που έχουν δείκτη νοημοσύνης στα φυσιολογικά όρια και όλες τις προϋποθέσεις ώστε να ανταπεξέλθουν ικανοποιητικά στις απαιτήσεις του σχολικού συστήματος, δεν τα καταφέρνουν.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια έχουν γίνει μεγάλα βήματα προόδου στη μελέτη του τρόπου με τον οποίο τα παιδιά μαθαίνουν και λειτουργούν μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Έχουν διερευνηθεί τα προβλήματα που τυχόν παρεμποδίζουν τη σχολική διαδικασία και συχνά οδηγούν σε ανεξήγητη αποτυχία στο σχολείο.

Υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό μαθητών οι οποίοι, παρόλο που έχουν δείκτη νοημοσύνης στα φυσιολογικά όρια και όλες τις προϋποθέσεις ώστε να ανταπεξέλθουν ικανοποιητικά στις απαιτήσεις του σχολικού συστήματος, δεν τα καταφέρνουν. Παλαιότερα τα παιδιά αυτά απογοήτευαν τόσο τους δασκάλους, όσο και τους γονείς τους, εφόσον εκείνοι θεωρούσαν πως οι δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οφείλονται στην τεμπελιά ή την αδιαφορία τους για το σχολείο. Γίνονταν συχνά προσπάθειες να τα βοηθήσουν ή φροντιστηριακών μαθημάτων, μέθοδοι που όπως είναι λογικό, αποδεικνύονταν αναποτελεσματικές αφού δεν έλυναν το πραγματικό πρόβλημα. Κατέληγαν λοιπόν στο συμπέρασμα πως το συγκεκριμένο παιδί "δεν παίρνει τα γράμματα".

Σήμερα έχουμε τη δυνατότητα να γνωρίζουμε τους λόγους για τους οποίους τα παιδιά αυτά αντιμετωπίζουν δυσκολίες και με τη σωστή διάγνωση και προσεκτική αντιμετώπιση να τα βοηθάμε να τις ξεπεράσουν ομαλά. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά που σε άλλες εποχές έχαναν την ευκαιρία να περάσουν επιτυχώς, συχνά και από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση μπορούν σήμερα να προχωρήσουν σε όποια βαθμίδα της εκπαίδευσης επιθυμούν.

Ο όρος μαθησιακές δυσκολίες χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει τις δυσχέρειες που μπορεί να αντιμετωπίζει ένα παιδί στην προσπάθεια του να κατακτήσει μια δεξιότητα ή ένα γνωστικό αντικείμενο, ανεξάρτητα με τη νοημοσύνη του και τις προσπάθειες που

καταβάλει. Οι δυσχέρειες αυτές για να χαρακτηριστούν μαθησιακές δυσκολίες πρέπει να έχουν σχετικά μόνιμο χαρακτήρα. Η σύγχρονη άποψη για την αιτιολογία εμφάνισης των μαθησιακών δυσκολιών τις αποδίδει σε δυσλειτουργία του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος.

Η δυσλεξία είναι μια ειδική μορφή μαθησιακής δυσκολίας που εμφανίζεται ως δυσχέρεια σε όλες τις μορφές της γλωσσικής λειτουργίας: την ανάγνωση, τη γραφή, την κατανόηση, την έκφραση. Παρόλα αυτά συνήθως πλήττει πιο έντονα μια από αυτές. Τα δυσλεξικά παιδιά έχουν φυσιολογική νοημοσύνη, συχνά υψηλή αλλά δείχνουν να μην μπορούν να ανταπεξέλθουν στις σχολικές τους υποχρεώσεις. Είναι διαταραχή που παρουσιάζει δυσκολίες στη διάγνωση της αφού τα συμπτώματά της ποικίλουν. Εάν όμως διαγνωσθεί έγκαιρα και αντιμετωπιστεί σωστά μπορεί να αποκατασταθεί στο μεγαλύτερο βαθμό.

Ο τρόπος λειτουργίας του παιδοψυχολόγου

Ο ψυχολόγος που ασχολείται με το παιδί και την οικογένεια, έρχεται σε επαφή με το παιδί μετά από αίτημα των γονιών του. Συνήθως έχουν παρατηρήσει οι ίδιοι ή έχουν ενημερωθεί από το δάσκαλο για κάποια συμπτώματα που τους προβληματίζουν στη συμπεριφορά του παιδιού τους. Μετά από συνάντηση με τους γονείς, συζήτηση μαζί τους και λήψη του ιστορικού συναντιέται με το παιδί ώστε να μπορέσει να καταλήξει σε υπεύθυνη διάγνωση. Η διάγνωση γίνεται μέσα από τη συζήτηση με το παιδί, τη χρήση ψυχολογικών τεστ και άλλων μεθόδων όπως η ζωγραφική, το παιχνίδι, η πλαστελίνη. Στη συνέχεια δρα συμβουλευτικά και ενημερώνει τους γονείς και το παιδί για το τι είναι δυνατό να γίνει ώστε να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί πως σε όλες τις φάσεις της διδασκαλίας ο ψυχολόγος τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο και στις πληροφορίες που του δίνονται και στα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει από αυτές.

Οι λόγοι που οδηγούν τους γονείς στην αναζήτηση της βοήθειας του ψυχολόγου ποικίλουν. Πέρα από της μαθησιακές δυσκολίες και τη δυσλεξία κατά τη σχολική ηλικία που διαγιγνώσκονται στο 10% περίπου των μαθητών, είναι πιθανό να εμφανιστούν άλλες διαταραχές στο παιδί οι οποίες προβληματίζουν τους γονείς και αντιμετωπίζονται σε συνεργασία με ψυχολόγο. Συχνές είναι οι φοβίες, οι διαταραχές της διατροφής και του ύπνου των παιδιών καθώς και η νυχτερινή ενούρηση. Ακόμα συμπτώματα που είναι καλό να

προβληματίσουν τους γονείς και το εκπαιδευτικό προσωπικό είναι διαταραχές της συμπεριφοράς και του συναισθήματος όπως η υπερβολική επιθετικότητα του παιδιού, η υπερβολική αδιαφορία ή και απάθεια, τα αναίτια ψέματα, οι μικροκλοπές κ.α.